

DE-001-001826

Seat No. _____

B. A. (Sem. V) (CBCS) (WEF-2016) Examination

March - 2022

Sanskrit : Paper-15

(Sanskrit Bhasha and Sahitya)

(Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001826

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- १ (अ) नीचेनाभांथी कोई पक्ष भे गद्यभंडोनी अनुवाद करो : ८
- 1 (A) Translate any **two** of the following passages : 8
- (१) तात चन्द्रापीड विदितवेदितव्यस्याधीत सर्वशास्त्रस्य ते नाल्पमप्युप-
देष्टव्यमस्ति । केवलं च निसर्गत एवाभानुभेद्यमरत्नालोकोच्छेद्य-
मप्रदीपप्रभापनेयमतिगहनं तमो यौवनप्रभवम् । अपरिणामोपशमो दारुणो
लक्ष्मीमदः । कष्टमनञ्जनवर्तिसाध्यमपरमैश्वर्यतिमिरान्धत्वम् ।
अशिशिरोपचारहार्योत्यन्ततीव्रो दर्पदाहज्वरोष्मा । सततममूलमन्त्रगम्यो
विषमो विषयविषास्वादमोहः ।
- (२) गुणवन्तमपवित्रमिव न स्पृशति । उदारसत्वममङ्गलमिव न बहु मन्यते ।
सुजनमनिमित्तमिव न पश्यति । अभिजातमहिमिव लड्घयति । शूरं
कण्टकमिव परिहरति । दातारं दुःस्वप्नमिव न स्मरति । विनीतं
पातकिनमिव नोपसर्पति । मनस्विनमुन्मत्तमिवोपहसति । परस्परविरुद्धं
चेन्द्रजालमिव दर्शयन्ती प्रकटयति जगति निजं चरितम् ।
- (३) न हि तं पश्यमि यो ह्यपरिचितयानया न निर्भरमुपगूढो यो वा न
विप्रलब्धः । नियतमियमालेख्यगतापि चलति पुस्तकमप्यपीन्द्रजाल-
माचरत्युत्कीर्णापि विप्रलभते श्रुताप्यभिसंघत्ते चिन्तित्तापि वञ्चयति ।
एवंविधयापि चानया दुराचारया कथमपि परिगृहीता विक्लवा भवति
राजानः सर्वाविनयाधिष्ठानतां च गच्छन्ति ।
- (४) आत्मविडम्बनां चानुजीविना जनेन क्रियमाणामभिनन्दन्ति । मनसा
देवताधारोपण प्रतारणादसद्भूत संभावनोपहताश्चान्तः
प्रविष्टापरभुजद्वयमिवात्मबाहुयुगलं संभावयन्ति । त्वगन्तरिततृतीयलोचनं
स्वललाटमाशङ्कन्ते । दर्शनदानमप्यनुग्रहं गणयन्ति । दृष्टिपातमप्युपकारपक्षे
स्थापयन्ति । संभाषणमपि संविभागमध्ये कुर्वन्ति ।

- (બ) નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે સંદર્ભ સહિત સમજાવો : ૬
- (B) Explain any two with reference to the context : 6
- (૧) ચન્દનપ્રભવો ન દહતિ કિમનલઃ ।
- (૨) ગર્ભેશ્વરત્વમભિનવયૌવનત્વમપ્રતિમરૂપત્વમમાનુષશક્તિત્વં ચેતિ મહતીયં
ખલ્વનર્થપરંપરા ।
- (૩) વિરલા હિ તેષામમુપદેષ્ટારઃ ।
- (૪) અમૃતસહોદરાપિ કટુકવિપાકા ।
- ૨ બાણભટ્ટનાં જીવન અને કૃતિઓ વિશે ચર્ચા કરો. ૧૪
- 2 Discuss in detail about the life and works of बाणभट्ट. 14
- અથવા / OR**
- ૨ 'શુકનાસોપદેશ'નું રસદર્શન કરો. ૧૪
- 2 Appreciate critically of 'शुकनासोपदेश'. 14
- ૩ નીચેનામાંથી કોઈપણ એક પર સંસ્કૃતમાં નિબંધ લખો : ૧૪
- 3 Write an essay in Sanskrit on any one of the following : 14
- (૧) વિદ્યાધનં સર્વધનપ્રધાનમ્ ।
- (૨) સત્યાન્નાસ્તિ પરોધર્મઃ ।
- (૩) ગીતા સુગીતા કર્તવ્યા ।
- (૪) જનની જન્મભૂમિશ્ચ સ્વર્ગાદપિ ગરીયસી ।
- ૪ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે છંદને લક્ષણ-ઉદાહરણ સહિત સમજાવો : ૧૪
- 4 Define any two metres with its characteristics and examples of the following : 14
- (૧) ઉપજાતિ
- (૨) અનુષ્ટુપ
- (૩) માલિની
- (૪) વસંતતિલકા
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- 5 Write short notes on any two of the following : 14
- (૧) બાણસ્ય વિદ્વત્તા
- (૨) બાણસ્ય ગદ્યશૈલી
- (૩) બાણસ્ય સમયઃ
- (૪) લક્ષ્મી વિશે બાણના વિચારો
- (4) The thoughts of Bana about Laxmi.